

V službi cerkve in naroda

Pred 50 leti je v Argentini umrl mons. Janez Hladnik, ki je po vojni rešil osem tisoč beguncev

marsikomu odprli nebeška vrata,« mu je odgovoril škof.

V ARGENTINO

Po slovesu od domačih, na katere je bil močno navezan, se je 4. februarja 1936 poslovil od domovine. Dolga pot ga je vodila skozi Trst, Pariz, Lurd, Bordeaux ter od tam z ladjo v Lizbono in čez Atlantik v Buenos Aires. Na argentinska tla je stopil 2. marca. V delo med slovenskimi rojaki, povečini Primorci, ki so odšli čez Atlantik, da so ubežali fašističnemu nasilju, ga je uvajal duhovnik Jože Kastelic. Kmalu mu je prepustil urejanje mesečnika *Duhovno življenje*. Ko se je Kastelic 7. marca 1940 na Aconcagui v Andih smrtno ponesrečil, je moral sprejeti še težja bremena.

Njegovo delovanje v Argentini lahko razdelimo na tri obdobja: skrb za slovenske izseljence med obema vojnama, prizadevanje za naselitev protikomunističnih beguncev po drugi svetovni vojni in nazadnje delo med domačimi verniki v enem najbolj revnih predelov Buenos Airesa.

Po drugi svetovni vojni je Hladnik dolgo časa brezuspešno trkal na vsa vrata, da bi se odprla za slovenske begunce. Ko mu je uspelo priti celo do argentinskega predsednika Juana Perona, je po njegovem posredovanju v Argentini našlo zavetje več kot 8.000 Slovencev. Hladnik je iskal zanje možnosti, da bi se uveljavili v novem svetu. Težave so mu povzročali tudi komunistični agenti, ki so se jeli razdor med »stariimi« in »novimi« izseljenci.

Na vseh področjih je razvijal tolikšno dejavnost, da je povsod zbujal občudovanje. Kaj vse je zmogel, mnogokrat čisto sam. Za svoje ljudi je skrbel, jim maševal, krščeval otroke, jim oznanjal Kristusov nauk, jim pomagal v stiskah življenja, zanje posredoval, jim pisal in urejal *Duhovno življenje*, ga razpošiljal in sam pobiral naročnino, organiziral ter vodil romanja v Lujan. Skrbel je celo za razvedrilo z različnimi družabnimi prireditvami. Po svojem delu je postal znan širom po Argentini, saj skoraj ni bilo večjega kraja v državi, v katerem ne bi poiskal slovenskih ljudi in jih obiskoval.

Veliko naporov, osebnih in gmotnih žrtev je bilo združenih z rešitvijo življenjskega vprašanja slovenske povojne emigracije, ki ji je omogočil vstop v Argentino. Tolikim je pomagal na najrazličnejše načine, da so prišli do stanovanja in dela.

SLOVENSKA VAS

Trajen spomenik si je Hladnik postavil z ustanovitvijo naselja Slovenska vas (Villa Eslovena) v Lanusu. On si jo je zamislil in imel odločilno vlogo pri njenem ustvarjanju. Popolnoma zaslužen nosita njegovo ime glavna cesta v vasi in dom, ki družijo krajevne rojake. Svoja prizadevanja je opisal leta 1950 v *Koledarju Svobodne Slovenije*. »Stanovanjska stiska v novi domovini je gonilna sila, ki je neprestano našla izraza v željah rojakov: Pomagajte nam najti stavbišča po človeški ceni. Ko so nekateri rojaki v začetku leta 1949 že prišli do tega, da so razpolagali s kakim stotakom, je bilo mogoče vzeti zadevo resno v roke.

Božja previdnost, ki nas vodi čisto po nedoumljivih potih, je imela pripravljeno za nas primerno zemljo prav v bližini, kjer smo že pred dvema letoma kupili nekaj

Cerkev in dom v Lanusu

stavbišč za posameznike in tudi za našo skupnost. Na dražbi je bil travnik, nad 4 ha velik. Najprej smo pozvali rojake, da si zemljo ogledajo, da ne bodo pozneje nasedali lažem, češ, da je tam močvirje, da je nezdravo, da je na koncu sveta. Res je šlo mnogo mož na ogled in vsi so bili očarani. Sklep je bil storjen: Gremo na dražbo. Na poziv, da prineso vsi interese predvidenih 10 odstotkov kupnine, se je odzvalo dovolj interesentov, da smo tvegali kupčijo, ki smo jo dne 31. marca res dobili; bila je v trgovskem pogledu zelo dobra poteza, a še mnogo več vredna kot moralno spričevalo Slovencev, ki so s tem dokazali zavest skupnosti in zaupanje do svojega vodstva.

Pokazalo se je, da tisto zemljišče ne bo zadostovalo za naše potrebe. Zato smo poskušali priti v posest sosednje zemlje. Uspelo nam je skleniti pameten dogovor z lastnikom najprej za 3 ha zemljišča, in ker je bilo še premalo, še za nadaljnjih šest hektarjev. Še vedno so bili nekateri na delu s sumničanjem, češ, da je tam slaba lega in kdo ve kaj še vse, toda zdrava pamet je zmagala nad vsemi nasprotniki. Ko je bila prva zemlja 11. septembra razdeljena med prve kupce, je bil to dan popolnega triumpfa slovenske poštenosti in razsodnosti. Najprej smo opravili molitev in blagoslov zemljišča v navzočnosti kakih 500 rojakov. Malo nas je res skrbelo, če pri delitvi ne bo prišlo do kakih sporov. Do takrat je namreč vsak kupec vedel le to, kolika površina stavbišča mu gre, ne pa, kateri kos bo njegov. Pa smo se tako, lepo po bratsko pomenili, da je

Na Mirni gori z verniki (v prvi vrsti na sredini) v času, ko je bil kaplan v Metliki, 1932.

Leta 1958 je obiskal sorodnike na Petkovcu.

ves dogodek potekal v vzornem redu in v splošnem veselju. Kakor je božji mir družil rojake ta dan, tako bo božji blagoslov spremljal vse to delo tudi še nadalje. Istočasno se je pa prijavilo še neverjetno veliko kupcev, tako da je postalo jasno, da smo dovolj močni, da kupimo celoten travnik od sosedu. Krasna lega zemljišča, bližina mesta in prometa, želja po skupnosti in pa neverjetno nizka cena (saj pride zemlja kakih 60 odstotkov ceneje, kot so jo plačali sosedje tam okoli), so bili zadosti močni razlogi, da so se odločili za nakup vsi tisti rojaki, katerim gospodarski pogoji to dopuščajo.

Zemljišče leži kakih 10 km ravne črte od središča glavnega mesta, s katerim ima dobre prometne zveze. /.../ Tako bo tisti košček slovenske zemlje postal v resnici center našega verskega, kulturnega in socialnega življenja. Cerkev, šola, prosvetni dom, športno igrišče, družabni dom itd., to so naloge, ki bodo stopile v bližnji bodočnosti pred nas. Toda ni nas strah. Vse bo šlo z božjo pomočjo. Najprej moramo pokriti dolg. Celoten račun za vse zemljišče je res precejšen, toda nad polovico je že pokritega. Mnogi že hite s pripravami za gradnjo lastnega doma. Z istim duhom, kakor smo izpeljali nakup zemljišča, bomo ustanovil tudi potrebno gospodarsko zadrugo, ki bo imela predvsem nalogo, da olajša skrb za gradbene načrte, gradbeni material in za potreben kredit.

Vsa ta naša zadeva pa ima še drug ogromen pomen. Prav ta kupčija je prinesla najbolj realno osnovo za ustvaritev skupnosti med staronaseljenci in novodošlimi. Samo skupnemu nastopu obojih rojakov je uspelo izpeljati ta lepi načrt. S tem je pa tudi dokazano, da staronaseljenci po večini sprejemajo novodošle res kot brate in naj novodošli kar vedo, da bomo le v skupnosti in v medsebojnem spoštovanju dosegli tudi medsebojno zaupanje. Potem bo naše slovensko ime s častjo imenovano, mi sami pa bomo doživljali še marsikako zadoščenje ob uspehih skupnega dela. Kupljeno zemljišče v Lanusu je ob svojem obisku dne 14. oktobra 1948 blagoslovi tudi prevzvišeni g. dr. Gregorij Rožman.«

MISIJONAR MED DOMAČINI

Zadnjih petnajst let je bil misijonar med domačini. Kot župnik pri sv. Jožefu je postal ljubljenev svojih župljanov in znan daleč naokoli. Vsestranskemu delu je dala priznanje tudi cerkvena oblast, ko ga je na škofov predlog imenovala za monsinjorja.

Pri vseh naporih se ni dosti menil za svojo bolezen na nogi. V zdravniško oskrbo se je zatekal samo tedaj, kadar se je oglasila v hujši in resnejši obliki. Aprila 1965 so mu odrezali peto in je začel vedno bolj slabeti. Zelo si je želel, da bi se vrnil na faro. Zdravniki so mu dovolili, da je dva dni prebil med svojimi verniki, jih spovedoval, maševali pa ni mogel, ker ni mogel stati. Vrnil se je v sanatorij, kjer ga je 20. junija zadela srčna kap, za katero je umrl. Še isti dan so prepeljali krsto v župnijsko cerkev sv. Jožefa. Množice, ne le iz njegove, temveč iz okoliških župnij, so ga prišle kropit in molit za pokoj njegove duše. Posebno številni so bili tako stari kot novi slovenski naseljenci.

Mons. Hladnik je imel veličasten pogreb, kakršnega pripravijo hvaležen narod svojim največjim dobrotnikom. ■

IVO ŽAJDELA

msgr. Janez Hladnik

Msgr. Janez Hladnik se je rodil 22. Decembra 1902 v župniji Rovte, točneje v majhni vasi Petkovec (kjer je podružnična cerkev Svetega Hieronima), v Rupih kot tretji otrok materi Frančiški in očetu Ignacu. Kot majhen otrok je poznal in opravljal vsa kmečka dela in si je tudi s koso poškodoval peto, zaradi katere ureznine je imel težave vse svoje življenje, katere posledica je tudi njegova prerana smrt. Prav zato so ga namenili dati v šole. Najprej je hodil v šolo v Rovte, kasneje v Škofjo Loko, nato pa gimnazija v škofovih zavodih v Ljubljana-Šent-Vid. Po maturi leta 1922 se je vpisal na gozdarsko fakulteto v Zagrebu. Vendar tam ni ostal.

Kot večkrat je tudi tokrat šel k stricu duhovniku in deželnemu poslancu Janezu Hladniku v Šent-Vid pri Stični. Tam se je ob delu in molitvi odločil, da gre v lemenat. Tudi v lemenatu- bogoslovju je bil vseskozi aktiven na raznih področjih (časnikarstvo in razna združenja-Kolpingova zveza). Veliko je potoval in se izobraževal in posredoval svoje znanje drugim. V mašnika je bil posvečen na praznik apostolov Petra in Pavla leta 1927.

Novo mašo je imel 17. julija 1927 v Rovtah. Nastopil je prvo službo kaplana v Metliki. Zaradi spora v političnem krogu, kjer je reševal mladino pred sokolstvom, seveda z umazano igro, je bil premeščen 12. novembra 1933 v Zagreb za slovenskega duhovnika.

Večkrat je razmišljal, že leta 1928, da bi šel po svetu, v Argentino. Iz Zagreba je zopet moral zaradi poslabšanja odnosov na državni ravni za kaplana v Kostanjevico.

Misel na Argentino je bila vedno močnejša, čeprav ga je večkrat izdala poškodovana noga in je moral iti v bolnišnico. Ko je bil v Ljubljani Evharistični kongres, je imel veliko govorov, katera glavna točka je bila: »Jezus v Svetem Rešnjem Telesu«. Na duhovnih vajah junija 1935 v škofovih zavodih je misel na Argentino končno dozorela. Iz rodne Petkovca, cerkvice Svetega Hieronima, mame, bratov in sester, sorodnikov ter domačinov s solzami v očeh, se je poslovil s pesmijo: »V dolinci prijetni je ljubi moj dom, nikoli od njega podal se ne bom«. Pa nikoli več, pa nikoli več ne grem s Petkovca jaz preč. 4. februarja 1936 ga je vlak odpeljal iz Ljubljane preko Trsta, Lurda, Pariza in nato z ladjo v Argentino prispel 2. marca 1936. Tu je začel svoje delo med slovenskimi izseljenci. Deloval je v najrazličnejših krajih in področjih. Glavno njegovo poslanstvo pa se je pričelo po letu 1945. Na veliko prošnjo slovenskih beguncev iz taborišč v Italiji in Avstriji, naj jih Argentina sprejme, je pol leta iskal možnosti za pomoč beguncem. 20. novembra 1946, na praznik sv. Filiksa Valois, ga je sprejel predsednik Argentine Peron in mu izjavil: »Že vem, zakaj pridete in vam dam častno besedo: vsi, kateri

imajo pogoje, ki jih določa ustava, naj pridejo, pa naj jih bo deset tisoč ali več. Takih mi potrebujemo«. Veliko je bilo potem dela, da so vsi prišli. Med njimi je bilo veliko duhovnikov, ki jih je bilo treba razporediti po župnijah, kjer so se naseljevali Slovenci. Potreba je bila po slovenskih kulturnih domovih in cerkvah. Kljub vsem težavam pri neumornem delu, ki ga je opravil in raznim oviram, tudi Slovenskih, je obrodilo obilen sad. Leta 1958 je ponovno obiskal domovino in rodno vas, katera ga je vsa vesela pričakala pri petkovski cerkvi. Leta 1961 po veliki noči ga je papež Janez XXIII. povišal v monsinjorja za velike zasluge, ki jih je stekel najprej kot slovenski izseljeniški duhovnik in nato kot župnik Svetega Jožefa v Pompeju.

Tudi naprej je ostal zelo delaven. V nedeljo 20. junija 1965 ga je zadela srčna kap in tako se je iztekla Msgr. Janezu Hladniku njegova življenjska pot.

Tako je msgr. Janez Hladnik napolnil svoje življenje z vrsto dobrih del, za katera je vedel samo Bog v nebesih. Uspelo mu je dvigniti sorojaka in domačina nad materijo ter ga s potrpežljivo ljubeznijo usmeriti k Bogu. Zato bo njegov spomin v Argentini živel od roda do roda, slovenska zgodovina ga bo uvrstila med velike može našega ljudstva kot so bili Baraga, Slomšek, Krek, Jeglič, da omenimo le nekatere. Iz svojega ljudstva je izšel, svojemu ljudstvu je služil, sredi svojega ljudstva je umrl in bil pokopan.

Povzeto po knjigi: Od Triglava do Andov.

Hieronim Kavčič

V spomin mojemu stricu Janezu.

Petkovec, 9. junija 2012

Novomašnik

Kaj je pomenil Slovencem duhovnik, se je pokazalo ob novih mašah. Rekli so: Vredno je iti na novo mašo, pa četudi si izrabiš nove podplate.

Vsa veličina in ves napredek našega naroda sta prišla po duhovnikih, tako je bilo od nekdanj v narodovi duši zapisano. Zato ne gre pri tem za bahaštvo novomašnikove družine. Vse sorodstvo in vse soseske hočejo tako in prispevajo, da bi bila nova maša res slovesnost vseh slovesnosti.

Moje sorodstvo je bilo številno, sosedov mnogo in poleg tega še razne posebne prijateljske zveze. Od hiše do hiše sva hodila z mojim novomašnim tovarišem. Vse po točnem načrtu, da nikogar ne izpustiva. Povsod obložena miza z vsem najboljšim, kar so premogli in nato pa še denarni dar za kritje stroškov. Povsod sva seveda delila podobice, ki sem jih dal tiskati, kakih pet tisoč. Za geslo sem si izbral: »Glej, prihajam, da izvršim Tvojo voljo.«

Zaradi široke žlahte sem odrinil novo mašo na tako pozno nedeljo. Pa me je še imelo, kako naj uredim zadevo s sorodstvom na oni strani meje. Razmere so se namreč spremenile in je bilo primeroma že težko gibanje čez mejo.

Pa sva skombinirala z Lipetom, mojim novomašnim drugom, da greva 3. julija na Vrhniko. V dveh dneh povabiva vse na tej strani meje. 10. julija bova v Sorici in od tam jo ureževa s kolesi na Primorsko čez Podbrdo in na Sveto Lucijo. Vse nama je šlo dobro. Nobenih težav nisva imela s kolesi. Na Škofjo Loko, na Selce,

Železnike in Zali log sva jo ubrala. Uživala sva vožnjo, gostoljubnost prijateljev duhovnikov in lepoto krajev, katere sem prvič videl. Sorica je majhen kraj in tamkajšnje navade v mnogem sličijo našim v Rovtah. Na Petrovem Brdu je bila meja. Straža ni hotela vedeti ničesar o kolesih. Potni list je bil v redu, toda – peš. Do Podbrda je dve uri hoda, kaj pa naj storiva s kolesi? Pač najbolj bridko za kolesarja je peljati kolo za roge po lepi cesti nizdol. Prav to se nama je zgodilo.

Toda tudi na komandi nisva nič opravila. Treba je bilo položiti dva tisoč lir kavcije za vsako kolo. Nazaj bi ju pa dobila ob povratku na istem mestu. Ni nama drugega kazalo kot pustiti tam kolesa. Izročila sva jih župniku, pa nadaljevala pot naprej z vlakom: v Gorico, Ajdovščino, mimo vipavskega Loga, kjer sva legla v senco ob mogočni romarski cerkvi za kratek počitek, nato pa še čez Col do Cenca in čez Goro, kjer sva imela prvo postajo, lačna in žejna pri Kampelcu.

Kako blizu je bilo videti z Gore tja na Petkovec in prav v Rupo sva gledala. Toda kaj hočeš: kolesa sva imela v Podbrdu. Tri dni sva potrebovala, da sva vse obšla: Žigonove, Pahovčeve, Kovačeve, Franconove, Gregorčeve, Bizarjeve, nato še v Klanik nad Spodnjo Idrijo in na avtobus, ter ob Idrijci do Svete Lucije in z vlakom na Podbrdo.

Ko je v soboto zvonilo sveti večer in oznanjalo po vseh sosednjih cerkvah, da bo jutri nova maša, sva do smrti utrujena rinila iz Žirov proti Rovtam, kjer je že bilo vse nared.

Kaplan v Metliki

Janez Hladnik kot kaplan v Metliki

Metliški pevski zbor na Mirni gori

Kresovi gore

Naša najhujša borba za slovensko Metliko leta 1930 je dobro uspevala. Vsa Slovenija se je dvignila in smatrala Metliko za punčico svojega očesa. Vedeli smo, da politično vre in da se je pričelo popuščanje.

Pa je prišlo prej kot smo pričakovali. Neki dan, ko sem bil na Božakovem v šoli in se vračal proti Želebeju, kjer je bil dom Jožeta Nemaniča, državnega poslanca in mojega velikega prijatelja, mi priteče naproti Tečmanov Tonic in pove: »Gospod, pravijo, da smo spet pod Ljubljano.«

Poženem kolo, kar se je dalo. Makar, metliški oštir in v politiki nasprotnik, sicer pa osebno moj prijatelj, reče: »Vidiš, gospod Janez; kaj si naredil? Tu stoji, da so nas poslali nazaj pod Ljubljano.« Držal je v roka dnevnik Jutro. »Ne tebi ne Jutru ne verjamem, Hočem videti v Slovincu,« sem menil in se pognal na pošto, kjer sem dobil svoj časopis.

Res je bilo tako. Metliško glavarstvo je bilo spot dodeljeno Ljubljani, to se pravi Dravskibanovini. Pohitim k Makarju in zavriskam. »Kaj noriš, kaplanček!« pravi Makar. »Ne norim, pač pa sem vesel in imam biti za kaj! Tako bom spet vriskal, kadar bom šel v Gorico lahko brez potnega lista.«

Takoj sem razposlal glas fantom po vseh vaseh, da morajo nocoj goreti kresovi po vseh vaseh, največji pa na Veselici, to je na hribu nad Metliko.

Še sem se obrnil nazaj in povabil: »Dako, (to je bilo Makarjevo ime med prijatelji), nocoj si povabljen v kaplansko klet. Pa na svidenje!« Pognal sem naprej in že sem bil pred glavarjem. »Kaj pa je, gospod Janez, kaj se tako mudi?« je hitel glavar. »Prišel sem, da vam

čestitam!« »Kaj mi boste čestitali,« je menil in me debelo gledal. »Vam čestitam, ker ste od sedaj pod Ljubljano in pod slovensko oblastjo, kamor vsi spadamo.« »Pa se vam zdi, da bo to za nas dobro?« »Gospod glavar: zame in za vas in za ves narod!« »Gospod Janez, potem pa jaz čestitam vam! Vaša sreča, moja sreča, vaša radost, moja radost.«

Pa sem pohitel domov, da vse prav in dobro pripravim, posebno kres na Veselici, v brk metliški jari gospodi, ki se je igrala s slovensko krvjo. In so res goreli kresovi na dolgo in široko. Besni so bili glavni petelinčki, posebno metliški učitelji... Zmago smo pa to pot slavili mi.

Glavar, Makar in še več njihovih so pa praznovali dogodek skupno z mano v kaplanski kleti pri poliču in šunki. Nisem zdržal in sem podražil Makarja. V malomeščanskih krogih tistega časa je bilo to nekaj velikega in je bila strašna žalitev odkloniti ponudbo tikanja, kadar jo je ponudil tisti, ki je s tem hotel popraviti kako žalitev kot je bil to primer med menoj in Makarjem, državnim poslancem iz nasprotnega tabora. (On je bil Vlah – Uskok iz Sošic na Gorjancih.)

»Še znaš Zdrava Marija Dako?« Spomnil se je, kako sva molila angelsko češčenje, ko sva nekoč stopala po cesti v Metliko iz vinske zadruge in je zazvonilo, jaz pa: »V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha... Angel Gospodov...« in nato »Zdrava Marija« kot je treba. On pa na to: »Mm, mm, mm...«

In sva tako zmolila lepo vse. Nato sem mu pa rekel: »Si molil samo vižo, Dako. Le nauči se tudi besede: Sveta Marija, Mati božja.« Nič ni na to odgovoril Dako, pač pa je vzel kupico in mi napil.

Misel na Argentino

Neki dan mi prinese poštar revijo »Duhovno življenje«, ki jo je začel izdajati izseljenski duhovnik Jože Kastelic za Slovence v Argentini. Torej se je le dobil duhovnik, ki je šel v Argentino! Tako je sedaj nepotrebno, da bi jaz še kaj na to mislil. Ko pa začnem revijo prebirati, sem kmalu sprevidel, da išče g. Kastelic in prosi pomočnika. Nekaj dni nato najdem še v Slovencu in Domoljubu Kastelčevo pismo z enako vsebino.

Ladja s katero je odpotoval v Argentino

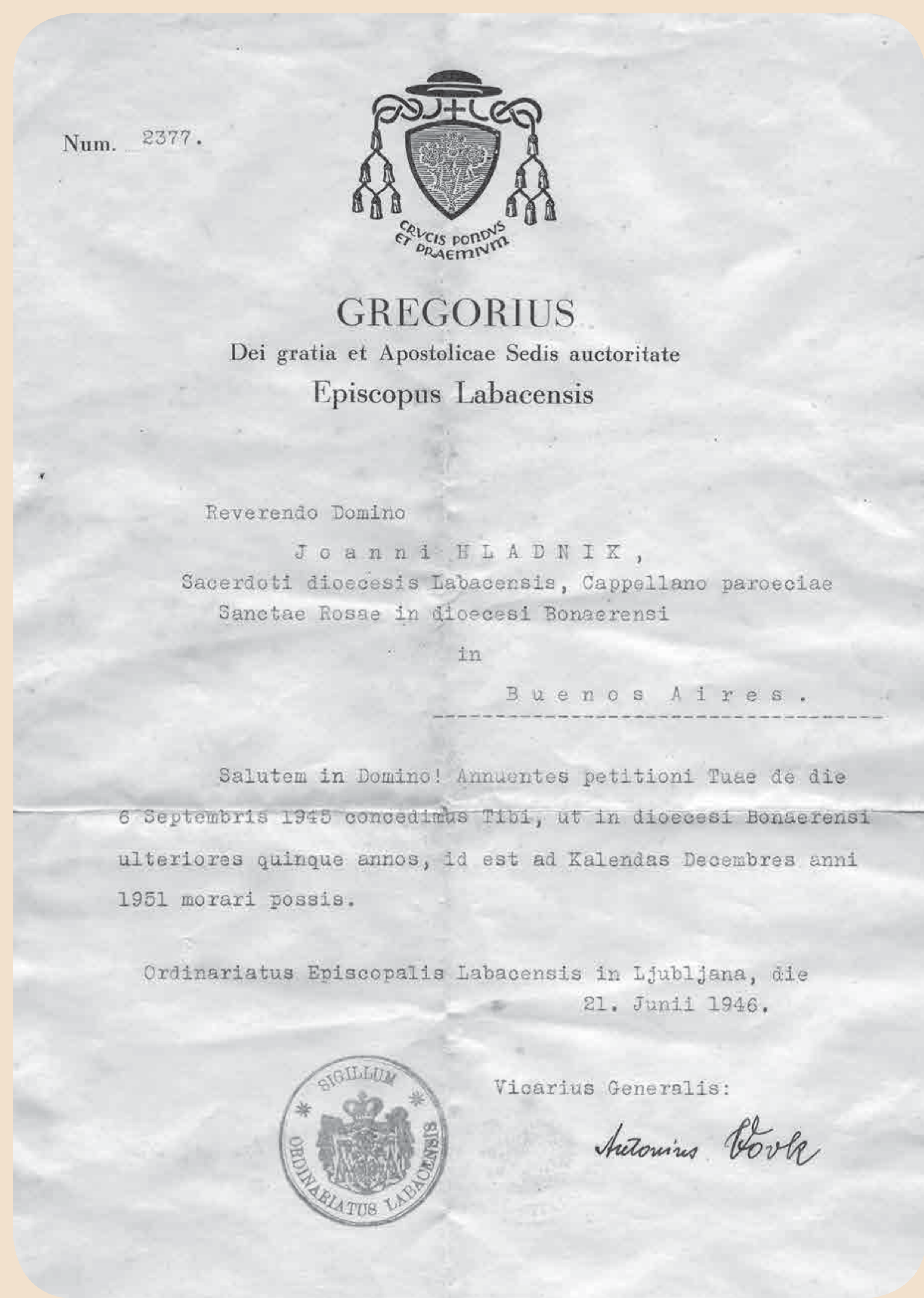
Slovo od matere in od doma

Že je porumenela Opatova gora. Čudovite barve je dobila v poznem jesenskem listju. Nikdar ni bila tako lepo pisana. Kmalu bo začelo listje odpadati. In že je bil tu božič z zadnjo mojo polnočnico v domovini. Imel sem jo ne v farni cerkvi, kajti ta je bila župnikova, pač pa na Vodenicah ob štirih zjutraj. Lep božič je to bil, le da me je ogrnil s tančico sence slovesa. Vse je nosilo njegov pečat.

Po božiču in novem letu sem skočil domov na Petkovec. Načrt je že bil storjen: moja pot bo šla v Trst, čez Milano v Pariz, v Lisieux in na ladjo »Massilio« v Bordeauxu (Bordoju).

Vsi razen redovnice Ivanke so prišli: Tonca, poročena v zaselku Reka z Andrejem Merlakom, Mici pri Spèharju, poročena z Andrejem Trčkom, Franca z možem Lojzetom Rupertom, ki sta imela mlekarno, Tilka poročena z Jožetom Čukom, kovač iz godobolskega mlina, Marjanca, poročena s Franceljnom Kavčičem v Godobolu. Vsaka je imela še svojo družino, posebno Tonca s sedmimi otroki kot najstarejša. Bratje so bili vsi samski. Nič se jim ni mudilo s poroko.

Zapeli smo: »V dolinci prijetni je ljubi moj dom, nikoli od njega podal se ne bom...« Ni nam šla od srca, ker ni odgovarjala resnici. Res je bilo ravno nasprotno. Grem

Namestitev za kaplana v St. Rose od šlofa Vovka

in ne vem kam in ne za koliko časa in ali se kdaj vrnem. Stopil sem do petkoveške cerkve in si še enkrat vse ogledal, kjer je bilo toliko mojih mladih, lepih spominov. Šel sem po gmajni in v gozd, stopal čez njive in božal grme, sedel pri Koči na na vzpetino in še in še pil lepoto slovenskih planin ter božal s pogledom naš gozd in nazaj domov grede te lepe strehe, ta skupek gospodarskih poslopij, to drevje, tisti kostanj in mogočni oreh.

In še v Rovte sem stopil ter se poslovil od župnika, od prijateljev, Mežnarjevih, Zadruških, Birtovih, Cvetkovih... in slednjič od cerkve, od teh oltarjev, kjer sem toliko milosti prejel, kjer sem bil krščen in birman, kjer sem prvič povedal svoje grehe in prvič dobil Jezusa v sv. Hostiji, kjer sem pel novo mašo. Od te cerkve, kjer so tako nebeško lepo peli, od teh zvonov, katerih ni enakih na svetu.

Nato je prišlo dokončno slovo. Že je bil naprežen konj. Peter z bičem na koleslju, mati z blagoslovljeno vodo: »Pojdi v božjem imenu. Bog in Marija naj te vodita« Vsako jutro bom pogledala na sonce in vsak večer na zvezde in luno in bom vedela, da jih tudi ti vidiš.«

Poslednji stisk roke in poslednja beseda: »Mati, če Bog da, čez pet let se zopet!« Pa jih je moralo miniti štirikrat pet, da sem se vrnil na Petkovec...

Nova zemlja 1936

Cerkev Marije Kraljice Lanus Argentina

Draga mati!

Upam, da bo moje veselje se pripelje preje kot bi priselid dan Velikega pouda. Ne bo ti bilo, da bi... (text continues)

5.5.1936.

Dragi brat!

Mati se se bali, da se bom take daleč preselil, da ne bo nobenega glasu več od mene. Pa se še bolj oglašaj kot prej. Tvoje pisma sem včeraj dobil. Hvala za novice in pozdrave. Sedaj sem nekak belgiški kaplan. To zadnja nedelja sem imel še prve španske pridige. Pa se bili z menoj menda kar zadevaljni. Take sem torej poleg dveh slovenških govorev imel vauke zadevaljni. Te je pač najboljša pet, da se jestihu bolje priučim. Idim pa, da je te mučičeva dešela. Bežjega je tako malo da je strah. "svetost taka, da nekaj vede sa Regu. "vetega Antena pesnaje na novem stanevanju sem imel prve dni neke nezdave sebe. Sedaj sem si dal sam prirediti zdravov, sicer najhina, a lepe sebite in se v njej prav dobre računim. rez neprijetnosti pa ni nikjer. Neprijetnost naše hiše s... -babe! Sestra šupnikove. vse kemande hočeje imeti. No, te nazadnje ni tako strašno. Neprijetne pa vaukake Včeraj sem izdelal nove številke duh. šiviljeja. kdaj je baste dobili, tega seveda ne vem. Upam, da baste zadevaljni. Sedaj ka imam stalne urejen dahadek, her sem v stanju, da ga sam udržim, če bi ne bilo tu namreč zelo paceni. Tukaj se jesen ponuja. Danes je p... spoznat na dan svetilje. Hvala za pač nored se prvo pojedino Upam, da ste doma morda in da vas poslednje vajeje se se sočno narežila, tako zlasti vseza. In hvala za stvar, ki so jih... da bo tudi naše domovine obvarovane se nprava. Jaz sem zdrav, prav dobro se počutim in tako mirno nadaljujem. Se jh vedno dobiti. Se dneva do 15 okt. pohodim.

Draga mati!

Vaše pismo sem snoči prejel. Hvala lepa za novice. Torej se je raskorajšil Stefan. Prav. "alo mu bon se pomagat. Dost, da sporoči, kako stoji njegov račun. Tvoje osebne novice vsč ali najj aveste iz časopis- te, da ni dela ne manka. Pa tudi to lahko sporočim, zadevoljen. Prav dobro mi služi zdravje, ljudje imajo, tako, da je človek lahko kar vesel. Dace ni ni nič pisal. Ne vem ali iz posabljenosti, nišljavosti.... Danes pa naj Van voščim vse najboljše k vašemu a, da Vas bo moje pismo našlo pri polnem zdravju, u naj Van dobri Bog še dolga leta ohranjuje, da vas zdravo in veselo, kadar ne bo spet ladja ponezla tje so. Vsek dan Vas v sveti naši praporčasn Jemisu, Vi ujte svoje molitve in tekave v dušni blagor svojih mod kateri naj bo tudi neme spomin. Bt van kaj poslat se to priliki goduje, pa bon v ts men storil pomaje, da bom olajšal don pri izplačilu a na Stefanov grunt. Katih par-tisod Dtn bon se poslat. Sedaj pa mnoge pozdrave Van in vsem. Vas pozdravlja... sin

Buenos Aires 28. aprila 1940

Vas pozdravlja Vas sin

28. sept. 1936

Draga mati!

Upam, da ste nos ten se dobili kako-voje pismo. "aj sem pisal se parkrat. Paša menda sedaj res bolj slabo vezi. Vaše zadnje pismo s dne 28 marca sem dobil. Van si mislim na posledni poročili, ki jih dobim tukaj iz časopisa, da je Juseleban ake moje tudi nevarnost. Sicer pa menda ni nevarne nevarnosti še se vsejako, vauj ta trenutek ne. Teda pomaje lahko da Hitler pri- tmane na jug in tedaj bode seveda tudi Italijant slušati odnasti svoe dobil.

Jaz bom kar tukaj lepo mirno počel, kakšen bo kono in nelli ban vsak dan se vas in sa brate in sestre in sa ljube domovine, naj je bolj angeli varjeje. Jaz se pošliti prav dobre. Zdrav sem, dela pa tudi vsč kat prevoš. Posebne sedaj, ka se ni je spubil naj tovarš s "estelio, ki je bil v vtoake gore in je tamkaj marmol. Bila je to v dšestakot, a kačert sen leni pisal, ka sen bil v dšestakot.

Se dneva se tudi tukaj sestre vilitetertus usneljenk Pin oenofje Laplje in sestre "estelio, ki ste ni prineali pozdrave ad nade Jemke. Teda sen dne ste odpetevili in domovine se pred 5 mese ne da bi vedeli, kam baste prišli. Se česte dneva prišli v kako stihke, št kar takoj spon site, da van bom pesal kako pismo. Katih drugih novic, ki bi bile kaj posebnega ne Te menda se vauče, da je prišlo sen tudi "shovinev štoi in sest. Žive v Bazarju vsč štirje bratje (2 sestri in 2 brata) 13 febr letos sem neral indretti prvot seb. se 28 let imal torej vsč. Kaj torej van in vse brate in sestre tegale pazir kaj je pa v Bazarju, da ni nič več ne piše? "ajbrne ni neril, ker sem se nekaj omenjal. "aj pa jeno sprišidej mu bo se hal. On je štiti, ki ni nara prvi pisati, ja njemu ne bom, dehl "bin penotnega odgovora se njega. Vaukehe pa mu pošljam tudi mnoge pozdrave.

Buenos Aires 28. aprila 1940

Vas pozdravlja Vas sin

Draga mati!

Upam, da ste nos ten se dobili kako-voje pismo. "aj sem pisal se parkrat. Paša menda sedaj res bolj slabo vezi. Vaše zadnje pismo s dne 28 marca sem dobil. Van si mislim na posledni poročili, ki jih dobim tukaj iz časopisa, da je Juseleban ake moje tudi nevarnost. Sicer pa menda ni nevarne nevarnosti še se vsejako, vauj ta trenutek ne. Teda pomaje lahko da Hitler pri- tmane na jug in tedaj bode seveda tudi Italijant slušati odnasti svoe dobil.

Jaz bom kar tukaj lepo mirno počel, kakšen bo kono in nelli ban vsak dan se vas in sa brate in sestre in sa ljube domovine, naj je bolj angeli varjeje. Jaz se pošliti prav dobre. Zdrav sem, dela pa tudi vsč kat prevoš. Posebne sedaj, ka se ni je spubil naj tovarš s "estelio, ki je bil v vtoake gore in je tamkaj marmol. Bila je to v dšestakot, a kačert sen leni pisal, ka sen bil v dšestakot.

Se dneva se tudi tukaj sestre vilitetertus usneljenk Pin oenofje Laplje in sestre "estelio, ki ste ni prineali pozdrave ad nade Jemke. Teda sen dne ste odpetevili in domovine se pred 5 mese ne da bi vedeli, kam baste prišli. Se česte dneva prišli v kako stihke, št kar takoj spon site, da van bom pesal kako pismo. Katih drugih novic, ki bi bile kaj posebnega ne Te menda se vauče, da je prišlo sen tudi "shovinev štoi in sest. Žive v Bazarju vsč štirje bratje (2 sestri in 2 brata) 13 febr letos sem neral indretti prvot seb. se 28 let imal torej vsč. Kaj torej van in vse brate in sestre tegale pazir kaj je pa v Bazarju, da ni nič več ne piše? "ajbrne ni neril, ker sem se nekaj omenjal. "aj pa jeno sprišidej mu bo se hal. On je štiti, ki ni nara prvi pisati, ja njemu ne bom, dehl "bin penotnega odgovora se njega. Vaukehe pa mu pošljam tudi mnoge pozdrave.

Buenos Aires 28. aprila 1940

Vas pozdravlja Vas sin

Hladnik Janex, cepellan 2780 Buenos Aires

28. sept. 1936

Draga mati!

Upam, da ste nos ten se dobili kako-voje pismo. "aj sem pisal se parkrat. Paša menda sedaj res bolj slabo vezi. Vaše zadnje pismo s dne 28 marca sem dobil. Van si mislim na posledni poročili, ki jih dobim tukaj iz časopisa, da je Juseleban ake moje tudi nevarnost. Sicer pa menda ni nevarne nevarnosti še se vsejako, vauj ta trenutek ne. Teda pomaje lahko da Hitler pri- tmane na jug in tedaj bode seveda tudi Italijant slušati odnasti svoe dobil.

Jaz bom kar tukaj lepo mirno počel, kakšen bo kono in nelli ban vsak dan se vas in sa brate in sestre in sa ljube domovine, naj je bolj angeli varjeje. Jaz se pošliti prav dobre. Zdrav sem, dela pa tudi vsč kat prevoš. Posebne sedaj, ka se ni je spubil naj tovarš s "estelio, ki je bil v vtoake gore in je tamkaj marmol. Bila je to v dšestakot, a kačert sen leni pisal, ka sen bil v dšestakot.

Se dneva se tudi tukaj sestre vilitetertus usneljenk Pin oenofje Laplje in sestre "estelio, ki ste ni prineali pozdrave ad nade Jemke. Teda sen dne ste odpetevili in domovine se pred 5 mese ne da bi vedeli, kam baste prišli. Se česte dneva prišli v kako stihke, št kar takoj spon site, da van bom pesal kako pismo. Katih drugih novic, ki bi bile kaj posebnega ne Te menda se vauče, da je prišlo sen tudi "shovinev štoi in sest. Žive v Bazarju vsč štirje bratje (2 sestri in 2 brata) 13 febr letos sem neral indretti prvot seb. se 28 let imal torej vsč. Kaj torej van in vse brate in sestre tegale pazir kaj je pa v Bazarju, da ni nič več ne piše? "ajbrne ni neril, ker sem se nekaj omenjal. "aj pa jeno sprišidej mu bo se hal. On je štiti, ki ni nara prvi pisati, ja njemu ne bom, dehl "bin penotnega odgovora se njega. Vaukehe pa mu pošljam tudi mnoge pozdrave.

Buenos Aires 28. aprila 1940

Vas pozdravlja Vas sin

Vas hvalešni sin

10. avgusta 1936

Slovenska vas v Argentini

TRIJE VALI IZSELJENCEV

Kakor v druge dežele po svetu, zlasti v Kanado in Združene države Amerike, so se tudi v Argentino Slovenci selili v treh obdobjih. Prvi val emigracije, že pred prvo svetovno vojno (od leta 1880 dalje), je t. i. ekonomska emigracija. Šli so 's trehuhom za kruhom'. Ekonomsko so se sicer dobro znašli, saj so Slovenci splošno znani kot pošteni in marljivi, vendar so se v glavnem razgubili.

Drugi val emigrantov, okoli dvajset tisoč, je bil med obema vojnama. To so bili po večini Primorci, ki so bežali pred italijanskim fašizmom. Med njimi je bil komaj kakšen duhovnik.

Po drugi svetovni vojni pride še tretji val emigrantov (1947-49), okoli sedem tisoč ljudi. Ta t. i. politična emigracija je bila doma dolga leta zamolčana. Že v avstrijskih (in italijanskih) taboriščih so imeli slovenske šole in se zavestno pripravljali, da bi tudi v tujini živeli po veri staršev, ostali skupaj in ohranjali ljubezen do domovine. Ko so prišli v Argentino, so morali začeti iz nič. Z njimi je bilo tudi okrog osemdeset duhovnikov.

Ti so delovali med rojaki, med domačini, nekateri pa so odšli v misijone. S pomočjo duhovnikov in vseh narodno zavednih Slovencev so se obdržali skupaj. Z lastnimi žulji so zgradili svoje skupne domove. Malo za šalo malo zares je eden od rojakov rekel: "Velik kulturni davek smo plačali. "Vsi so ponosni nanje saj so to verska, narodna in kulturna središča.

Letošnji osnovnošolski tečaj (povsod je ob sobotah) je obiskovalo skupaj 576 otrok. Začenjajo ga eno leto pred redno šolo. Srednješolski tečaj pa je obiskovalo 130 otrok. Prva šola je seveda v domači družini. To je dejansko težka naloga, saj je redna šola v španščini, ki je uradni jezik. Zato so dobrodošle tudi počitniške kolonije ali tečaji; v Cordobi je bilo napr. sedemdeset otrok. Vseh učiteljev in profesorjev je sedemindeset, sedemdeset od teh je rojenih že v Argentini. Pet od njih to delo opravlja že petinštirideset let. In plačilo? "Bog povrni!" To je vse, kar dobijo. Človek zmore samo hvaležnost za tolikšno velikodušnost in požrtvovalnost poplačati je ne more. Osebno zadoščenje je mladi rod argentinskih Slovencev in dobrih kristjanov.

Odlomek iz revije Prijatelj

Rešitelj beguncev

Slovenski begunci se razhajajo v svet

Ko je postalo popolnoma jasno, da je treba našim ljudem po taboriščih narediti odločilni korak: ali vdati se propagandi, ki je silila begunce domov, ali pa poiskati si kje na svetu kotichek, kjer bodo lahko zaživelih novo, skromno življenje, se je pričelo preseljevanje našega naroda.

Domov so odšli maloštevilni begunci, ki so prišli po dolgem razmišljanju do sklepa, da bo bolje v komunističnem »raju«, kot pa v neznani tujini. Za velikansko večino je bil drug sklep takoj jasen: kamorkoli, samo domov ne.

Skupine beguncev, ki so živele v Italiji, so se skoro stoođtotno odločile za izselitev v Argentino. Razlogov je bilo več. Zavezniški upravi je bilo mnogo na tem, da reši Italijo begunskega bremena. Argentina je bila prva med vsemi državami na svetu, ki je gostoljubno odprla vrata slovenskim beguncem in poenostavila veljavne predpise za vselitev. Poročila iz Argentine so bila zlasti za delovne ljudi ugodna: dovolj dela in primerne plače. Dežela nudi nebroj možnosti, da se vsakdo, ki je zdrav in delaven, lahko gospodarsko okrepi in zaživi kulturnega človeka vredno življenje.

Večina naseljencev se je ustavila v Buenos Airesu, kjer je bilo najlažje priti do dela in zaslužka. Kljub obupnim stanovanjskim težavam polagoma prihajajo Slovenci v redno življenje.

Znatne skupine naseljencev so se razšle po tej ogromni deželi: na Ognjeno zemljo, v Comodoro Rivadavia, v Miramar, Mar del Sur in Chapadmalal, v San Luis, v Cordobo in zlasti v Mendoza, kjer je poleg Buenos Airesa najmočnejša in najbolj razgibana slovenska kolonija.

Šibkejše skupine naših ljudi so se naselile v Chileju, Ecuadorju, Venezueli in Peruju. Tudi v Brazilijo in Paraguay jih je nekaj odšlo. Med tem so dozorele priprave za naselitev Slovencev v Združenih državah Amerike, v Kanadi, Angliji in Avstraliji. Zlasti Kanada je sprejela dosti mladih slovenskih moči, ki so se dobro organizirale, si že postavljajo gospodarske temelje in so že začele z organiziranim prosvetnim in verskim delovanjem.

Prevoz naseljencev preko Atlantika je oskrbela I.R.O., kar brez dvoma pomeni veliko dobroto za vse naše rojake, ki bi s svojimi sredstvi nikdar ne mogli preko morja.

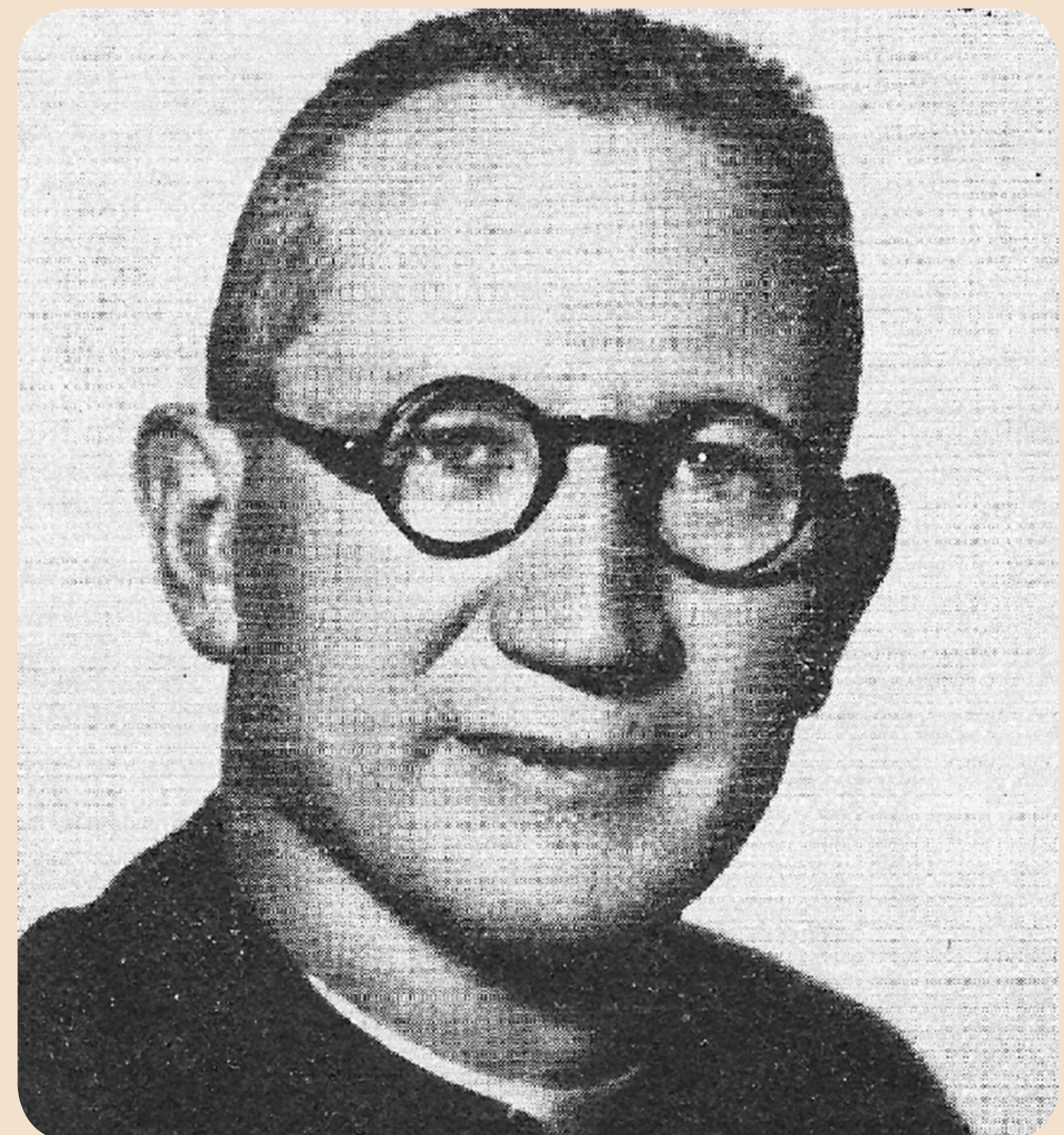
V Argentino so sprva prihajali naši ljudje le v neznatnih skupinicah. Prva dva sta stopila na argentinska tla dne 25. januarja 1947. Poldrug mesec nato novih šest, pet tednov nato zopet šest itd. Emigrantski hotel še ni bil na razpolago IRO beguncem. Šele v septembru se jim

je odprl. Skromno gostišče na ulici Avstrija je bilo za novodošle edini kraj, kjer so lahko odložili svojo culo. Drugi dan je bilo treba prijeti za delo.

V večjih množicah so začeli dohajati Slovenci v Argentino šele v letu 1948. Dne 21. januarja je pripeljala ladja Santa Cruz 300 Slovencev. Ista ladja je 29. marca izložila na argentinska tla novih 517 slovenskih naseljencev. Sledile so ladje Empire Halverd s 168 Slovenci, Stevard s 552 begunci, Olimpia s 116 rojaki, nato zopet Stevard z 253 priseljenci, Sturgis s 393, Bundy z 241, Heinzelman s 183, Olimpia z 244, Ravello s 145, Sturgis s 305, Black s 179, Holbrook z 492, Langfitt z 233 begunci.

Poleg teh skupin, ki so šteje stotine priseljencev, je vsak mesec prišlo še nekaj ladij, ki so pripeljale manjše ali večje skupine. Zadnji Slovenci so prišli v Argentino meseca septembra. Sodimo, da je s tem naseljevanje slovenskih beguncev v Argentino in verjetno v vse južnoameriške države zaključeno. Danes nas je tu nad 5.000.

Slovenski protikomunistični begunci so postali v novem svetu zopet svobodni ljudje, ki jim je naložena težka naloga: zaživeti po letih groze novo življenje, ohraniti vse, kar jo našega in biti glasniki slovenskega poštenja in trpljenja, ki je delež naših bratov v zaslužnjeni domovini. Mislimo, da smo storili prav, če smo naprosili naše ljudi, razkrojlene širom sveta, naj nam v našem Koledarju, ki bo leto za letom obiskoval Slovence, kjerkoli so, povedo, kako žive, kako trpe, kako napredujejo in kako vedno znova poudarjajo svetu, ki nas tako malo pozna, kaka velika je bila slovenska žrtev v obrambi vere, kulture in civilizacije.

Hladnik v letu 1947 ko so po njegovem posredovanju pri predsedniku Peronu začeli prihajati prvi slovenski begunci v Argentino

Legenda beguncev

Med slovenskimi izseljenci v Argentini je tedaj deloval msgr. Janez Hladnik, rovtarski rojak in Gabrovškov sorodnik, in izdajal list Duhovno življenje. Že v marčni številki 1945 je objavil, da se pričakuje, da bo več tisoč Slovencev moralo bežati, če bo prevladala Titova struja, in da se zanje že išče prostor v Ekvadorju in Kolumbiji. Leta 1951 ob Gabrovškovi smrti – poleg drugega je bil Gabrovšek Hladniku tudi novomašni pridigar – mu je Hladnik napisal nekrolog in povedal, kako je leta 1945 dobil od njega sporočilo o umiku tisoče beguncev na Koroško, kjer je pisalo: »In sedaj so po begunskih taboriščih in čakajo kot duše v vicah, kdo jim bo pokazal, kam naj gredo. Upali so, da se vrnejo domov, toda povratka nazaj ni!« Hladnik dodaja: »Od tedaj sem se zavedel, da je padla name ogromna teža odgovornosti za usodo borcev za resnično narodno svobodo ... Po Gabrovškovem nasvetu sem začel posredovati po vseh južnoameriških državah, kje bi se dobila možnost vselitve za vse te brezdomce.« Argentinska Direction de Emigrations tedaj ni izdajala nobenih vselitvenih dovoljenj, najmanj pa tistim, ki niso imeli v redu potnih listin. Pisal je na ministrstva v Čile in Peru. Vse zaman. Dobil je prva pisma od brata in sestre, ki sta bila med begunci. Cel šop pisem – prošnje mu je poslal Gabrovšek iz ZDA. Veliko pisem je bilo namreč poslanih Slovenski pisarni v Rim, od tam so jih poslali Gabrovšku, ta

pa Hladniku. Hladnik je poskušal vse mogoče, toda uspeha ni bilo. Končno mu je uspelo priti do argentinskega ministra za zdravstvo, ki mu je odprl vrata dopredsednika Perona. Ko je Hladnik prišel k njemu, se mu je mudilo nekam drugam in je prosilca na hitro odpravil: »Že vem, zakaj prihajate. Dam vam častno besedo: vsi, ki izpolnjujejo pogoje po ustavi, naj pridejo, pa naj jih bo 10.000 ali več.« Tako je v Argentino prišlo do 7.500 oseb brez ozira na starost in delazmožnost. Dekan bogoslovne fakultete v Argentini dr. Alojzij Odar je ob Hladnikovi biserni maši zapisal sledeče: »To je bil uspeh, ki bi ga bil vesel zunanji minister vsake države. Hladnik ga je dosegel sam, brez zaledja domače države, brez pomoči diplomatov, sam s svojo žilavostjo in vztrajnostjo. To ga je naredilo legendarnega med Slovenci.«

21. januarja 1948 je prispela v Buenos Aires ladja Santa Cruz z več sto slovenskimi emigranti in s pevskim zborom Gallus, ki je ob prihodu ladje v pristanišče pel pesem: Zmagala si, Devica slavna. (Povzeto po članku v listu Duhovno življenje – september 2002.) Veliko dela in trpljenja je bilo še potem, vendar lahko rečemo, da je bil to začetek slovenskega čudeža v Argentini. Ali je preveč, če verjamemo, da so k temu pripomogli tudi rovtarski in drugi slovenski mučenci?

Odlomek iz Zaveze Št.94 Janko Maček

Begunci na ladji za Argentino leta 1948, drugi iz desne Slavko Rupnik

Župnija Sv. Jožefa iz Pompeja župnijsko glasilo o patru Hladniku.

Župnijska skupnost Svetega Jožefa iz Pompeje, v mestu Remedios de Escalada, škofije Avellanede-Lanús, se je v soboto 20 junij 2015, spominjala 50. obletnice smrti svojega ustanovitelja, monsinjorja Janeza Hladnika.

Oče Hladnik Slovenski duhovnik misijonar, je bil tudi pobudnik župnije Maria Reina, (Marija Kraljice), kar je zdaj znano kot Villa Eslovena (Slovenska vas).

Prav tako je postavil dve misijonske postaji s kapelami, kjer se je začela sedanja župnija Fatimske Marije, v mestu Villa Caraza in Župnijo Sveti Križ v Villa Fiorito. Položil je tudi temeljni kamen in začel gradnjo župnije Marije Itati, tudi v Vili Fiorito.

Njegova apostolska gorečnost ga je vodila preko različnih poti in del v korist Cerkve in družbe.

Janez Hladnik se je rodil 22. december 1902, v Perkovec, Slovenija, pokrajina nekdanje Avstro-Ogrske, v katoliški družini 14 otrok. Krstili so ga naslednji dan v cerkvi Svetega Mihaela.

Zahvaljujoč naukom in spodbujanju svojega strica duhovnika in njegove matere, je vstopil v semenišče v Ljubljani, prestolnici Slovenije. On je bil posvečen v duhovnika 25 julija 1927.

V Argentino je prispel leta 1936, kjer je svoje življenje posvetil slovenski skupnosti v tej državi. Zaradi svojega

poslanstva kot duhovnik priseljencev in njihovo pastoralno dejavnost ga je 14. avgusta 1963 papež Janez XXIII počastil z papeškim naslovom monsinjor.

Po osmih tednih hospitalizacije za tvegano operacijo, je 20 junij 1965 umrl v sanatoriju San Jose, v glavnem mestu. Dve leti kasneje, 20. junija 1967 so njegove ostanke pripeljali iz pokopališča Lomas de Zamora k večnemu počitku v župnijski cerkvi San José de Pompeo. Ulico, ki teče pred župnijsko cerkvijo Maria Reina, so jo poimenovali po monsinjorju Janezu Hladniku.

Spominska proslava v spomin očeta Janeza (tako so ga klicali ljudje) bo potekal v soboto 20. v župniji svetega Jožefa Pompeo, ki se nahaja na ulici Sestri Maria Odilia Založnik 3572 (Ulica je poimenovana po odlični sodelavki očeta Hladnika). Ob 17. bo razstava fotografij in člankov o življenju in delu patra Janeza Hladnika, glasbi in značilnih elementov slovenske kulture.

Osrednji dogodek bo praznovanje svete maše ob 19., po kateri bo slovenska skupnost položila venec na grob župnika ob spremljavi slovenskih pesmi.

Ob zaključku se bo med udeleženci razdelil zadnji izvod Župnijskega glasila (začel ga je izdajati mg. Hladnik), namenjenih njegovemu spominu in njegovo sliko.

Poročila: Pbro. Silvio Dante Pereira, župnik

La Voz de San José de Pompeo

tjancic, que luego se radicaría en Lanús y durante veinte años me ayudaría en Pompeo con la construcción".

"En 1937 descubrí el camino a Pompeo. Varias familias eslovenas encontré allí y las visitaba todos los años [...] Por el año 1945, cuando buscaba tierras dónde ubicar a mi gente, llega hasta mi doña Maria, que ya la conocía de Avellaneda. Maria Ivanic, casada con Arambasic, tenía su casa cerca de la capilla y me dijo que sería lindo que yo fuese a Pompeo. Con el padre Kosicek comenzamos a planear la compra de una casa. Él se instalaría allí y comenzaría los trabajos para la futura parroquia. Así se fue haciendo y luego lo nombraron párroco de San Judas Tadeo. En 1949 el padre Kosicek iba todos los domingos hasta Pompeo y realizó muchos sacrificios para que la capilla progresara [...] Hacía falta la autorización del Obispo local, el padre Casanova, de Remedios de Escalada. Cuando llegó en su auto y pudo salir del barro, dijo: "¿Cómo puedo mandar a un sacerdote a este lugar?. Además del barro, sólo hay pobreza. Seguramente moriría de hambre". Cuando me entero del comentario; y sabiendo la necesidad de una parroquia en Pompeo, le envío al Mons. Solari una larga carta. En ella también menciono que yo no moriría de hambre porque allí tengo un hermano y una hermana. Te ayudo con la palabra de perseverar en mi trabajo, una vez empezado.

Y llegó otro golpe. El mismo Satanás quería por todos los medios evitar que comenzara la obra de Pompeo. Apareció un sujeto con papeles de propiedad del terreno donde estaba la capilla. Pero don Eugenio Garau no se amedrentó. Se descubrió que en verdad ese hombre era pariente del dueño que ya había fallecido y no hicieron los papeles de sucesión porque la tierra tenía tan poco valor que no tenía sentido hacer los trámites. Los impuestos nunca habían sido pagados. Por eso don Eugenio Garau hizo valer los derechos que teníamos por no haber sido reclamadas las tierras en los últimos 30 años. Así terminó el último problema y el Arzobispo pudo instaurar la vicaría de San José de Pompeo. A mi me nombró como primer Vicario".

12

La Voz de San José de Pompeo

una excursión en el Aconagua, Juan asumió la conducción del grupo. Entretanto, se desempeñaba como capellán externo de la parroquia Santa Rosa de Lima (Capital Federal).

Juan Hladnik asumió toda su vida un compromiso político, social y apostólico muy fuerte. En 1936, estalla la Guerra Civil Española liderada por Franco. Era apoyado por Hitler y Musso-

lini. Este avance se consideró un ataque contra la democracia y la libertad, por lo

que despertaba simpatías para apoyar al gobierno de los republicanos. En ese momento, Juan Hladnik viajó a España y se anotó en el frente de batalla.

Después de la guerra, Juan Hladnik regresó a Argentina y se dedicó a la pastoral de la parroquia de San José de Pompeo.

Hacia 1940 fue nombrado vicario de la parroquia de San José de Pompeo y luego visitó a la familia de la Hna. Odilia Zalonnik en la ciudad de Lanús.

En 1946, Juan Hladnik viajó a Europa y se reunió con la familia de la Hna. Odilia Zalonnik en la ciudad de Lanús. Allí se dedicó a la pastoral de la parroquia de San José de Pompeo.

En 1963, Juan Hladnik fue nombrado monsinjor por el papa Juan XXIII.

En 1965, Juan Hladnik falleció en el sanatorio de San José de Pompeo.

En 1967, los restos de Juan Hladnik fueron trasladados a la parroquia de San José de Pompeo.

En 2015, se celebró el 50. aniversario de la fundación de la parroquia de San José de Pompeo.

En 2015, se celebró el 50. aniversario de la fundación de la parroquia de San José de Pompeo.

En 2015, se celebró el 50. aniversario de la fundación de la parroquia de San José de Pompeo.

En 2015, se celebró el 50. aniversario de la fundación de la parroquia de San José de Pompeo.

En 2015, se celebró el 50. aniversario de la fundación de la parroquia de San José de Pompeo.

En 2015, se celebró el 50. aniversario de la fundación de la parroquia de San José de Pompeo.

En 2015, se celebró el 50. aniversario de la fundación de la parroquia de San José de Pompeo.

En 2015, se celebró el 50. aniversario de la fundación de la parroquia de San José de Pompeo.

En 2015, se celebró el 50. aniversario de la fundación de la parroquia de San José de Pompeo.

haer una revolución socialista. Se declaró en contra de la revolución y comenzó a hacer públicas sus opiniones. Exponía sus ideas en la revista "La Vida Espiritual", la cual había sido fundada por Kastelic en 1934 y que Juan dirigía desde 1938.

En la ayuda espiritual y material a los eslovenos, la actividad de Juan fue incansable. El padre Hladnik, por aquella época, se tomaba el tiempo de visitar a eslovenos que vivían en otras

provincias. Este es el caso de Entre Ríos. Había quedado impactado por el atardecer de la

orilla del río Paraná. Cuando llegó a esta ciudad, presidió la Misa y luego visitó a la familia de la Hna. Odilia Zalonnik.

En 1946, Juan Hladnik viajó a Europa y se reunió con la familia de la Hna. Odilia Zalonnik en la ciudad de Lanús.

Hacia 1940 fue nombrado vicario de la parroquia de San José de Pompeo y luego visitó a la familia de la Hna. Odilia Zalonnik en la ciudad de Lanús.

En 1946, Juan Hladnik viajó a Europa y se reunió con la familia de la Hna. Odilia Zalonnik en la ciudad de Lanús.

En 1946, Juan Hladnik viajó a Europa y se reunió con la familia de la Hna. Odilia Zalonnik en la ciudad de Lanús.

En 1946, Juan Hladnik viajó a Europa y se reunió con la familia de la Hna. Odilia Zalonnik en la ciudad de Lanús.

En 1946, Juan Hladnik viajó a Europa y se reunió con la familia de la Hna. Odilia Zalonnik en la ciudad de Lanús.

En 1946, Juan Hladnik viajó a Europa y se reunió con la familia de la Hna. Odilia Zalonnik en la ciudad de Lanús.

En 1946, Juan Hladnik viajó a Europa y se reunió con la familia de la Hna. Odilia Zalonnik en la ciudad de Lanús.

En 1946, Juan Hladnik viajó a Europa y se reunió con la familia de la Hna. Odilia Zalonnik en la ciudad de Lanús.

En 1946, Juan Hladnik viajó a Europa y se reunió con la familia de la Hna. Odilia Zalonnik en la ciudad de Lanús.

En 1946, Juan Hladnik viajó a Europa y se reunió con la familia de la Hna. Odilia Zalonnik en la ciudad de Lanús.

En 1946, Juan Hladnik viajó a Europa y se reunió con la familia de la Hna. Odilia Zalonnik en la ciudad de Lanús.

En 1946, Juan Hladnik viajó a Europa y se reunió con la familia de la Hna. Odilia Zalonnik en la ciudad de Lanús.

En 1946, Juan Hladnik viajó a Europa y se reunió con la familia de la Hna. Odilia Zalonnik en la ciudad de Lanús.

En 1946, Juan Hladnik viajó a Europa y se reunió con la familia de la Hna. Odilia Zalonnik en la ciudad de Lanús.

En 1946, Juan Hladnik viajó a Europa y se reunió con la familia de la Hna. Odilia Zalonnik en la ciudad de Lanús.

Número Extraordinario dedicado a Juan Hladnik

La Voz de San José de Pompeo

"Allá lejos, después del mar, te está esperando San José de Pompeo" (Reflexión del padre Juan cuando pasa un tiempo en Europa, luego de 22 años en Argentina, y decide regresar).

Dirección: Hna. Odilia Zalonnik 3572. Tel: 4267-6485.

Párroco: Pbro. Silvio Dante Pereira

Diáconos: Pascual Macri y Enrique Moreno

Año 2015, Junio N° 52. Número especial en memoria de Monseñor Juan Hladnik, a 50 años de su partida.

MONSEÑOR JUAN HLADNIK. RESEÑA DE SU VIDA Y OBRA.

Dedicamos este Boletín Parroquial a la feliz memoria del fundador de nuestra comunidad y del propio Boletín: Monseñor Juan Hladnik, a 50 años de su partida. Presentamos ahora una reseña de su vida. Nuestras fuentes serán los testimonios orales que hemos recolectado, la autobiografía escrita por el propio padre Juan, documentos históricos de la Parroquia, los Boletines de Junio de 1965 y Mayo de 1966, la revista "Eslovenia libre" y páginas de Internet.

Janez Hladnik nació en Petkovec (Ex Imperio Austro-húngaro) el 22 de Diciembre de 1902, en el seno de una familia cristiana de 14 hermanos. Fue bautizado al otro día de su nacimiento en la Iglesia de San Miguel. Cursó el bachillerato en St. Vidu. Gracias a las enseñanzas de su tío sacerdote y alentado por su madre, ingresó al seminario de Liubliana (capital de la actual Eslovenia). Allí se dedicó al estudio de la

filosofía y la teología. Fue ordenado sacerdote el 25 de Julio de 1927. Actuó como capellán en Kostanjevich y Metliki. Más tarde fue destinado a Zagreb, capital de Croacia, con el fin de atender a los eslovenos.

Hacia 1936 llegó a la Argentina para colaborar con el padre José Kastelic en el cuidado pastoral de la colectividad eslovena en nuestro país. Fallecido Kastelic en

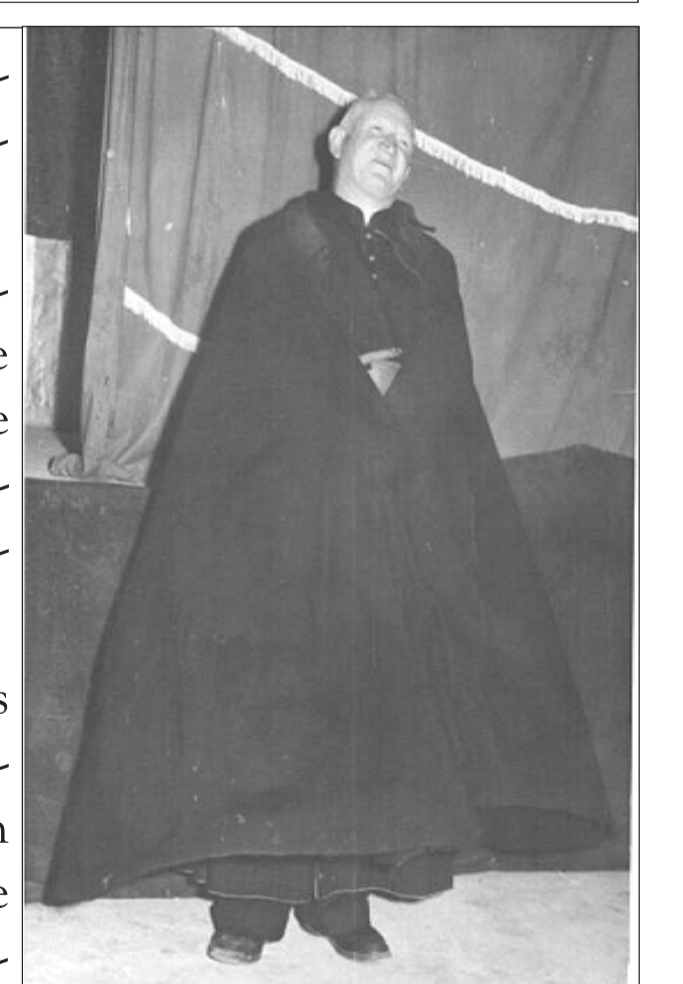
Iglesia del Pueblo de Janez Hladnik

español no sé, lo que sí sé, es que las internadas me escuchaban con gusto y en un año casé 150 parejas que convivían".

"A las pocas semanas de mi llegada, quise ponerme en contacto con las hermanas de San Vicente de Paul. Sabía que en Bs. As. había varias, entre las que se destacaba la Hna. Odilia. Contenta me recibí en el sanatorio Alvear. Ya sabía de mi llegada y que a su congregación había ingresado mi propia hermana".

"A mediados de 1945 recibí la carta con las noticias que siempre temí: 20.000 de los nuestros, los que tuvieron suerte, escaparon a Austria e Italia. Ahora andan en campos de concentración y campamentos esperando que alguien les diga dónde ir. [...] Con estas novedades comencé a moverme [...] Sentía que ahora tenía que demostrar porqué Dios me había mandado a la Argentina. [...] El nuevo presidente Perón comenzó con sus grandes proyectos. En Octubre de 1946 estos proyectos comenzaron a tener forma. Como yo, mucha gente afirmaba que podían realizarse con la ayuda de exiliados. Me entero que una compatriota, Vida Cebron, trabaja con la hermana de una ministra. Como por medio de los buenos contactos se podían abrir muchas puertas: probé por ese lado. Me salió bien y el ministro de Salud Pública, Ramón Carrillo, me abrió las puertas de Perón. El mismo me acompañó el 20 de noviembre de 1946. Mientras esperaba y rezaba, Carrillo le explicaba a Perón el asunto. Entonces aparece Perón delante de mí y me dice: 'Ya sé para que viene y le doy mi palabra de honor. Que vengán todos, ya sean diez mil o más. Este tipo de gente necesitamos' [...] En una semana yo ya tenía la lista de los primeros mil nombres".

"Los primeros en llegar fueron 15 muchachos entre los que estaba mi hermano Ignacio (Julio de 1947). Estaban contentos hasta las lágrimas. Los cargamos en un camión y los llevamos a la casa de la calle Austria. Estaba feliz aquel que conseguía trabajo por 7 pesos diarios. Enseguida llegó el segundo grupo, guiado por el p. Juan Urbanc [...] Eran alrededor de 30 personas, algunos casados y con hijos. Con ellos vino Tone Bos-

11

Še enkrat domov

Domov pojdem

Dvaindvajset let je že minilo, odkar sem bil v Argentini. Naravno se mi je zato vzbudila želja, da obiščem svoj daljni, ljubi dom. V pokrajini Misiones sem dobil nekaj denarja, nekaj pa mi ga je preskrbel škof dr. Rožman z dolarskimi mašami, tako da sem mogel začeti misliti na pot. Toda kje naj dobim namestnika? Že je kazalo, da bom moral misel opustiti. Pa mi reče dr. Nace Lenček, profesor v slovenskem semenišču: »To bi bilo pa res sramota, da bi ne bilo med tolikimi duhovniki, ki si jim ti pomagal v Argentino nikogar, ki bi ti storil to uslugo.

Rovtarska cerkev med obiskom Janeza Hladnika 1958

Če ni drugega, bom pa jaz prihajal tebe nadomeščat.« In tako sem šel na pot. Ustavil sem se najprej v Gorici. Moj sorodnik me je prepeljal čez mejo. Kar nisem mogel verjeti. V dveh urah sem prišel iz Gorice do doma. Kako daleč je bilo to nekoč! Dva dni hoje. In še to: iz Nove Gorice prideš brez potnega lista v Ljubljano. Ko sem bil v Metliki, sem dejal, da bom vriskal, ko se bo moglo priti iz Ljubljane do Gorice brez potnega lista. Sedaj, ob snidenju z domačimi, sem se tega domislil, a vriskal le nisem: Gorica ni naša in še marsikaj drugega je napak.

Slovo od doma

13. avgusta se je soseska zadnjič zbrala k sv. maši. Cerkev na Petkovcu je bila polna. Komaj sem zmagal solze, ko sem spregovoril v slovo. »Držite skupaj!« sem dejal. »Pomagajte si med seboj! Ko se oglasi zvon, se spomnite, da je to božji glas, ki vas kliče v nebesa, pa boste z vdanostjo sprejemali križe, z veseljem izpolnjevali dolžnosti tudi tedaj, ko se vam bo zdela težka in hiteli na pomoč sosеду in sovaščanu. Če nam na zemeljski poti ne bo več dano nobeno srečanje, upajmo trdno, da se bomo nekoč srečali v večni domovini.«

Odlomek iz knjige od Triglava do Andov

Janez Hladnik v krogu svojih bratov in sester ter nečakov in nečakinj ob obisku v Sloveniji leta 1958

Bog plačnik!

Družina, 15. julij 1965

Iz Argentine je prispela žalostna vest, da je tamkaj dne 20. junija 1965 umrl za kapjo, ki je sledila operaciji, ugleden slovenski duhovnik Janez Hladnik, papežev tajni komornik, župnik pri Sv. Jožefu v Lanusu (škofija Lomas) in konzultor tamkajšnje škofije. Pokojni se je rodil 22. decembra 1902 v župniji Rovte (na Petkovcu) v znani Hladnikovi družini, ki je že dala in še daje več duhovniških poklicev. Gimnazijo je študiral v škof. zavodu v Št. Vidu, bogoslovje v Ljubljani. Posvečen je bil 29. junija 1927, v Ljubljani. Nato je odlično kaplanoval pet let v Metliki in pet let v Kostanjevici. Od tu je šel pastirovat med zagrebške Slovence, katerim je storil mnogo dobrega. Leta 1936 se je odločil za težko službo izseljenskega duhovnika med našimi rojaki v Argentini. Vedno ga je odlikovala velika duhovniška gorečnost,

srčna dobrota in preprostost, vever optimizem. Nikoli ni iskal sebe in svojih koristi, vedno je videl samo bližnjega in njegove duhovne in telesne potrebe. V Argentini je odlično urejeval tudi verski list Duhovno življenje. Letos 19. aprila so ga operirali na nogi, kjer je imel zastarano rano. Kmalu je nastopilo močno notranje krvavenje, najbrž posledica starega raka, ker je bil pred 20 leti operiran na želodcu. Transfuzije ni prenesel, zadela ga je srčna kap. Pokopali so ga zelo slovesno na dan sv. Alojzija na pokopališču Remedios Escalada. Pogrebno mašo je opravil sam škof mons. Aleksander Schell, pogreb pa je vodil generalni vikar mons. K. Cremata. Na pogrebu je bilo ogromno ljudi, posebno preprostih, kar je pač najlepše spričevalo za pokojnega Janeza.

Monsignor Janez Hladnik umrl

... (text from newspaper article) ...

... (text from newspaper article) ...

Organizacije v Slovenski vasi v globoki žalosti sporočajo rojakom, da je Gospodar življenja in smrti poklical k sebi svojega svetlega služabnika

Monsignoria Janeza Hladnika

ustanovitelja Slovenske vasi, častnega člana društva Slovenska vas, promotorja ustanovitve vseh naših društev, idejnega zasnovatelja našega športnega igrišča, tvarnega začetnika graditve našega Doma in dobrotnika vseh slovenskih rojakov.

Slava njegovejmu spominu in večni pokoj njegovi duši!

Societad de Fomento Villa Eslovena
Društvo SLOVENSKA VAS
FANTOVSKI ODESK "JOŽE MEHLE"
Dekliški krožek Slovenska vas
Slovenski pevski zbor
Vasjani podporni sklad

Po plačilo k Vsemogočnemu je odšel častni predsednik društva

preč. g. msgr. Janez Hladnik

Velikoga dobrotnika slovenskih vseljencev, ki je bil poln dobrohotnega razumevanja posebej še za nas, ko smo potrebovali pomoči po zadnji vojni, bomo ohranili v trajnem hvaležnem spominu.

Čas naše zadužnice bomo javili pozneje.

Zedinjena Slovenija

Sporočamo vsem prijateljem in znancem tu, v domovini in drugje, da je v nedeljo zjutraj, 20. t. m., v Sanatoriju San José po krajši bolezni v Gospodu umrl naš brat in stric

Monsignor Janez Hladnik,

župnik pri svetem Jožefu v Pompeo, Lanús Oeste

V imenu vsega sorodstva
brat Nace Hladnik z družino,
nečakinja Marija Merlak por. Gljineš in družina

Slovenska vas, 20. junija 1965

Sobratom duhovnikom in slovenskim rojakom sporočam, da je v nedeljo, 20. junija 1965, zjutraj nenadoma odšel po plačilo h Gospodu

Msgr. Janez Hladnik,

župnik pri sv. Jožefu v Lanusu in doigletni slovenski izseljenski duhovnik v Argentini

S trpljenjem je dopolnil svoje apostolsko delo.
Prosimo za bogato plačilo njegovi duši pri Bogu.

Msgr. Anton Orehar,
direktor

Buenos Aires, 22. junija 1965.